

נזר - לשון הוה ד. »אָשֶׁר יִזְרֵל לְהּ« - »דָּגְנִיר (ח'נ' דָּגְנִיר) קָדֵם הּ«. יא'ר גרס »דָּגְנִיר« כמשפט הלשון, בبنין הפעיל. אך בשאר כתבי היד המודוקים גרסו »דָּגְנִיר« בלשון הוה - אשר יזר לה - »שַׁהוּא נֹזֵר לִפְנֵי הּ« כדי לשלול מטעות כאשר האדם פועל על הקב"ה »אשר עשה את ה' נזיר«, אלא הוא נזיר לפני ה', לשילית המחשבה שהנזרות היא לצורך ה' - כמו לעיל »לִפְנֵי הּ«.¹¹³

גדל - לשון ציווי, ה. »גָּדוֹל פְּרֻעַ« - »יְרַבֵּי פִּירּוּעַ«. בדפוסים המצוים »גָּדוֹל« מתרגם כתעמי המקרא »מְרַבֵּי« לשון הוה, וכן הוא במוחס ליוונתן »קָדֵישׁ יְהִי מְרַבֵּה פִּרּוּעַ« - ולפי דרכם המילה יְהִי מוסבת על גָּדוֹל - קלומר - קדוש, (ו)יהי מגדל פרע שער ראשו, כי אחרית חסר לשון הציווי,¹¹⁴ אבל הנכוון הוא »יְרַבֵּי« לשון ציווי - וכן מורים העמים, שהמילה »יְהִיה« מוסבת למעלה על »קדש« - »קָדֵשׁ יְהִיה« (וציווי נוסף) גָּדוֹל פְּרֻעַ שער ראשו¹¹⁵. ואולי הפירוש לנוסח הדפוסים: קדוש יהיה בכך שmagdal פרע שער ראשו, וכן תרגם »מְרַבֵּי« כי הבינו את »גָּדוֹל« כצורת מקור בהווה, ולא כzeitig.

ו, ו

כָּל יְמִי הַזְּרוּ לְהּ עַל נֶפֶשׁ מַת לֹא יִבְאַ
כָּל יוֹמִין דָּגְנִיר קָדֵם הּ עַל נֶפֶשׁ אֲמִתָּא לֹא יִיעַל

כל ימי - כל ימי הזרו לה - »כל יוֹמִין«. הסמכות ימי מתרוגמת בדרך כלל יומין ולא כל ימי יומי כגון, »זַיְהִיוּ כָּל יְמִי אָדָם« (בר' ה' ה) »זַיְהִוּ כָּל יוֹמִי אָדָם«. אבל כאן »כל ימי« משמעה כל זמן ש - ובזה מתרגם יומין. וכן »כל ימי אשר ישפּן הָעָנָן« (במ' ט' י') »כָּל יוֹמִין דְּשָׂרֵי עֲנָנָא«, עיין שם.

ו, ז

לְאָבִיו וְלְאָמוֹ לְאָחִיו וְלְאָחֹתוֹ לֹא יִטְפֹּא לָהֶם בְּמֹתָם בַּיּוֹנֵר אֱלֹהִיו עַל רָאשׁוֹ
לְאָבָהִי וְלְאָמֵהִי לְאָחֹהִי וְלְאָחַתִּיהִי לֹא יִסְתַּאַב לְהֹזֵן בְּמֹתָהָזֵן אָרִי נֹזֵר (ח'נ' קָלִילא)
דָּאֱלֹהִיהִיא עַל רִישִׁיהִ

נזר של נזיר ושל כהן גדול במקצת נוסחים גרסו »נזר אלְהִיו« - »כָּלְילָא דָאֱלֹהִיהִ«, כמו »נזר הקדש« (שם' לט' ל) »כָּלְילָא דָקְדָשָׁא«, »נֹזֵר שָׁמָן מְשַׁחַת אֱלֹהִיו« (ויק' כא' ב) »כָּלְילָמָשׁ רְבוּתָא«, וכן המיחס ליוונתן »כָּלְילָא דָאֱלֹהִיהִ עַל רִישִׁיהִ«. אבל מפרשיו התרגומים קיימו נוסח »נֹזֵר אֱלֹהִיו« - »נֹזֵר דָאֱלֹהִיהִ« שברוב הנוסחים ובתאג', ומשני טעמים: ראשית, דרכו

גדל פרע, גידולו יהיה קדוש. اي מה קודש תפס את דמיו והוא יוצא לחולין אף שער נזיר כו? מי קרינו קדש - קדוש קריינן. וברשות: »להכי קרינו קדוש למשמעות דמיו שאון דין קדושה עלייו. קדש משמעו שם קדושה קדוש משמעו הוא קדוש«. אבל אין לומר שאונקלוס מתרגם תמיד כקרי ראה ביאורנו לפסוק »אשר לא יעדת« (שם' כא' ג), אלא בהתאם להלכה.

113. »מרפה לשון«.

114. כלומה, נכון יותר היה לומר - קדוש יהיה, ועליו לגדל פרע שער ראשו.

115. »באורי אונקלוס«.